

Festival pro Bibli, Třinec 10. 11. 2013

Obsah

Na co se těšíš?	2
V příštím roce v Jeruzalémě aneb novoroční přání	2
Wszyscy jesteśmy powołani do służby	4
Ohlédnutí za Setkáním mládeží a dorostů seniorátu (SMS)	6
Co psal Mojžíš o Kristu?	8
Kdo se bojí Knihy svornosti? ..	12
Radostný a naplněný život	13
Muzicy i śpiewacy - złączenie się!	14
Aktuality ze světa	15
Literární hlídka	17
Je psáno	17
Aktuality z KS	18
Zná Bůh budoucnost?	18

Na co se těšíš?

V českém filmu „Vratné láhve“ si jedna z hlavních postav stýská: „Dřív jsem se v životě vždycky na něco těšila. Na léto, že bude teplo, a na zimu, že nebudou mouchy. To mi stačilo, ale teď se nemám čeho zachytit.“ Jaký je motiv toho, že člověk „jde dál“? V tom filmu to byl jen kousek dialogu stárnoucího manželského páru, který bilancuje svůj život. Jaká děsivá musí však být skutečnost života člověka, který ztratil veškeré iluze a naděje. Už se v životě na nic netěší.

Nastal předvánoční čas. Lidé začínají očekávat a těšit se na nadcházející svátky. Jsou však lidé, kteří se na svátky vůbec netěší a chtějí, aby bylo co nejdříve po nich. Důvody pro to jsou různé, ale jedním z nich je skutečnost, že v naprosté většině se ve světě vytratil smysl vánoc.

V dopise Židům 10,23 se píše: „*Držme se neotřesitelné naděje, kterou vyznáváme, protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný.*“ A to je velice dobrý a silný motiv proč „jít dál“. A je to také úžasný důvod, proč se těšit na vánoce - protože si budeme moci znovu připomenout to, že Bůh je věrný a že tak jako kdysi splnil svá zaslíbení, splní je i v budoucnu. Proto můžeme očekávat jeho příchod a těšit se na něj.

Ale jak je to v našem životě? Těšíme se na setkání s naším Pánem? Těšíme se na jeho příchod? Těšíme se na nebe? Nebo máme raději život tady na zemi? Žijeme v časoprostoru, kde se spousta věcí snaží zahlušit naději, kterou očekáváme. A to i takovým způsobem, že se už mnohdy ani na věci budoucí netěšíme a raději si užíváme pohodlí našich životů. Avšak Boží Slovo

nás v Koloským 3,1 vybízí: „*Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hledejte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží.*“

A to bych chtěl přát všem čtenářům, abychom očekávali, těšili se a hledali to, co je spojeno s Kristem – naší nadějí, abychom hledali hodnoty věčné, protože jak napsal C. S. Lewis: „Vše, co nemá věčnou hodnotu, je z hlediska věčnosti zbytečné.“

Lukáš Borski

V příštím roce v Jeruzalémě aneb novoroční přání

Na konci slavnostní večeře u příležitosti paschy židovská diaspora pronáší toužebnou modlitbu: „V příštím roce v Jeruzalémě!“. Židé žijící mimo území státu Izrael tak vyjadřují hlubokou touhu po zaslíbeném mesiášském Jeruzalému s obnoveným chrámem. V podstatě je vyřčeno přání, aby příští rok byl ten šťastný.

V období konce roku si vzájemně přejeme nejen „šťastné a veselé“ nebo v křesťanské mluvě i „požehnané“ Vánoce, ale také „vše nejlepší“ v novém roce. Co je však nejlepší pro křesťana? Co si představujeme pod pojmem „Boží požehnání“? Zdraví? Rodinu? Materiální zajištění?

Máme-li v Kristu naději pouze pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí. (1 K 15,19)

Jako křesťané jsme směli poznat pravého Mesiáše – Pána Ježíše, který již přišel, a proto očekáváme Nový Jeruzalém.

Uviděl jsem svaté město, Nový Jeruzalém, jak sestupuje od Boha z nebe, připravený jako nevěsta okrášlená pro svého muže. Uslyšel jsem mocný hlas z trůnu: „Hle, Boží stánek s lidmi: bude bydlet s nimi a oni budou jeho lid; Bůh sám bude s nimi a bude jejich Bohem. On jim setře každou slzu z očí a smrt už nebude, ani nářek ani křik ani bolest už nikdy nebude; neboť minulé věci pomínuly. (Zj 21,2-4)

Co lepšího bychom si měli přát? Neměla by být naše přání velkorysejší a konkrétnější? Neměla by vyznět jako „Příští rok v Novém Jeruzalémě!“? Anebo je něco, co bychom rádi ještě stihli před tím? Třeba koupení nového auta, rozjetí byznysu, nastěhování do nového bytu, uzavření sňatku, kariéerní postup nebo dokončení školy apod. Využijme i nadcházející vánoční dobu k zamyšlení nad svými opravdovými

touhami a nejhlubšími přáními, aby o nás neplatilo Ježíšovo:

„Říkám vám, že nikdo z původně pozvaných neokusí mou večeři!“ (Lk 14,24)

A také abychom, až budeme pronášet svá novoroční přání svým blízkým i bratrům a sestrám v Kristu, mohli upřímně si přát to nejlepší, co pro křesťana existuje - Amen, přijď, Pane Ježíši!, protože On říká: „Přijdu brzy.“ (Zj 22,20)

Kéž i toto přání je hlavním motivem našeho působení v roce 2014:

„Proto, moji milovaní bratři, buďte pevní a nepohnutelní, rozrůstajte se v Pánově díle a vězte, že vaše práce pro Pána není zbytečná.“ (1 K 15,58)

Napsáno s použitím článku <http://www.desiring-god.org/blog/posts/next-year-in-jerusalem>

Jan Rucki

Wszyscy jesteśmy powołani do służby

Wywiad z br. Maciejem Oczkowskim, kierownikiem Szkoły Biblijnej przy CME w Dzięgielowie

1. Cieszę się z tego, że mogliśmy się spotkać na dzisiejszym szkoleniu biblijnym dla pracowników w Cieszynie. Znam brata już bardzo długo z Tygodni Ewangelizacyjnych w Dzięgielowie. Jakie znaczenia dla brata ma to miejsce?

Tydzień Ewangelizacyjny w Dzięgielowie jest dla mnie miejscem bardzo ważnym, bo tutaj w 1971 roku odpowiedziałem na zaproszenie, by swoje życie oddać Zbawicielowi. Od tego czasu przyjeżdżałem na spotkania pracowników godzin biblijnych, służyłem na ewangelizacjach i angażowałem się w organizację i prowadzenie Tygodni Ewangelizacyjnych.

2. Kim brat jest z zawodu? O ile pamiętam, to było to coś związane z historią...

Z zawodu i zamiłowania jestem historykiem, absolwentem Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

3. Co brata skłoniło do tego, by zaangażować się kościele. Jakie były początki służby?

W kościele Ewangelicko-Augsburskim

znalazłem się z wyboru, gdy Pan Bóg znalazł mnie po kilku latach ateizmu w moim życiu. Cieszyłem się, że znalazłem duchową ojczyznę. W 1970 roku przenieśliśmy się z Krakowa do Cieszyna i przyjęła mnie do swojego domu wierząca rodzina, u której miałem mieszkać kilka miesięcy, a mieszkalem przez 5 lat. Jej przykład, rozmowy i zachęta zaprowadziły mnie na Tydzień Ewangelizacyjny i pogłębiły moją wiarę. Dzięki nim zgłosiłem się do służby jako ewangelista. Chcę się dzielić z innymi tą łaską i radością, jaką darował mi Pan Jezus.

4. Obecnie brat jest kierownikiem Szkoły Biblijnej przy CME w Dzięgielowie. Jak wyglądają studia na tej szkole i jaka jest grupa docelowa?

Szkoła Biblijna w Dzięgielowie otwarta jest dla wszystkich chrześcijan pragnących pogłębić znajomość Słowa Bożego. Pomagają w tym wykłady omawiające księgi Starego i Nowego Testamentu prowadzone przez księży Grzegorza Giezmę, Adama Podzorskiego i teologów Grzegorza Olka i Tymoteusza Bujoka. Studia w Zaocznej Szkole Biblijnej trwają 2 lata. Po zakończeniu każdego przedmiotu studenci zdają egzaminy lub otrzymują zaliczenie i na ich podstawie otrzymują dyplom ukończenia Szkoły Biblijnej.

5. Dzisiaj słyszeliśmy bardzo obszerny i fachowy wykład na temat Kościoła Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich czyli Mormonów? Gdzie brat znalazł tyle informacji na ten temat? Czy jest to tematyka wykładów brata na Szkole Biblijnej?

W Szkole Biblijnej prowadzę wykłady z Wiadomości o wyznaniach. Ta tematyka od dawna bardzo mnie interesuje, dlatego staram się czytać odpowiednią literaturę i zbierać dotyczące jej mate-

riały. Wykład o Mormonach również jest w programie Szkoły Biblijnej.

6. Powracając jeszcze do Szkoły Biblijnej, jak wygląda jej organizacja. W czym spoczywa rola kierownika?

Szkoła Biblijna działa w ramach Centrum Misji i Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP. Obecnie na pierwszym roku jest 10 studentów a na drugim 20. Zajęcia obu lat odbywają się wspólnie, od października do czerwca 2 razy w miesiącu w soboty. Wykłady są od godziny 8-mej do 18-tej. Warunkiem przyjęcia jest rozmowa kwalifikacyjna kandydata z komisją złożoną z wykładowców. Moja rola polega na stałych kontaktach ze studentami i czuwaniu nad sprawnym przebiegiem zajęć, uczestnictwie w rozmowach kwalifikacyjnych. Prowadzę też wykłady z Historii Kościoła i Wiadomości o Wyznaniach. Często żartuję, że jestem jak ojciec lub dziadek wielu studentów, bo jesteśmy jedna wielka rodzina w Panu: studenci i wykładowcy.

7. Jaka jest brata zdaniem rola pracowników świeckich (laickich) w służbie i funkcjonowaniu Kościoła?

Uważam, że w żywym kościele wszyscy jesteśmy powołani do służby i świadectwa według darów, jakimi nas Pan obdarował. Świeccy mogą docierać do ludzi, do których nie zawsze mogą dotrzeć księża. Bardzo ważne jest nasze świadectwo w środowisku, w którym żyjemy i pracujemy.

8. Może jeszcze kilka słów o rodzinie brata.

Moja żona Aleksandra przez 40 lat uczyła w szkółce niedzielnej, śpiewała w chórze kościelnym i misyjnym. Mam 2 synów i córkę oraz 2 wnuków i trzy wnuczki. Córka, absolwentka Szkoły

Biblijnej, również pracuje w szkółce niedzielnej i współorganizuje spotkania dla kobiet. Najmłodszy syn, też absolwent Szkoły Biblijnej, angażuje się w organizacji chrześcijańskiego kursu Alfa i prowadzi grupy domowe. Najstarszy syn uczestniczy w spotkaniach biblijnych w swojej parafii.

9. O ile dobrze pamiętam, to w jednym świadectwie brat w Dziegielowie mówił o jakiejś chorobie córki? Czy może brat podzielić się z czytelnikami tym doświadczeniem?

Z każdym z naszych dzieci mieliśmy doświadczenia zdrowotne. Szczególnie przeżyliśmy chorobę naszej córki, która była uczulona na gluten (mąkę). Dopiero po kilku miesiącach lekarze stwierdzili, jaka jest przyczyna choroby. W tym czasie doszło już do zaniku mięśni i była już w stanie śpiączki. Po wykryciu choroby miała bardzo ścisłą dietę (bez artykułów zbożowych). W trzecim roku życia, oglądając historie biblijne dla dzieci, pytała czy Pan Jezus też może ją uzdrowić tak, jak sparaliżowanego spuszczonego z dachu do Pana Jezusa i modliła się, by Pan Jezus ją uzdrowił tak, by mogła jeść chlebek i bułeczki. Powtarzała ją przez kilka dni, widząc jej wiarę postanowiliśmy z żoną w noc sylwestrową modlić się o jej uzdrowienie, jeżeli taka jest wola Boża. Poprosiliśmy o potwierdzenie w Słowie Bożym i otrzymaliśmy odpowiedź w wersecie Izajasz 58,8. Przemówiło do nas słowo: „I twoje uzdrowienie rychło nastąpi”. Nasza córka naprawdę została uzdrowiona, co potwierdziły późniejsze badania lekarskie.

Wywiad prowadził Stefan Rucki

Ohlédnutí za Setkáním mládeže a dorostů seniorátu (SMS)

V posledních letech se v naší církvi stalo pravidlem, že každý sudý rok se koná centrální konference mládeže a každý lichý rok se pak scházejí mládeže a dorosty v rámci jednotlivých seniorátů. Letos se tak v druhé polovině listopadu uskutečnila seniorátní setkání mládeže a dorostů (SMS). Hlavním tématem těchto setkání bylo heslo „Myslet jinak“. Zabývali jsme se osobou Káleba, který „byl jiného ducha a cele se oddal Bohu“ (Nu 14, 24). Téma měly všechny senioráty stejné, avšak program i pojetí celého setkání si upravily podle svých potřeb. Trochu blíže se podíváme na SMS ve Frýdeckém a Těšínsko-havířovském seniorátu.

SMS ve Frýdeckém seniorátu

Frýdecký seniorát zvolil minimalistickou verzi, kdy SMS se konalo pouze v sobotu 16. 11. 2013 odpoledne ve

sborovém sálu v Třanovicích. Na kvalitu celé akce to však nemělo nejmenší vliv a opět se potvrdilo pravidlo, že méně znamená někdy více. Za necelé čtyři hodiny jsme stihli chvilku zpěvu, scénku, soutěž, humornou vložku, krátký film i přestávku s bohatým občerstvením. Hlavním bodem programu však byly velmi hodnotné přednášky Daniela Chlebka a Pavla Kaczmarczyka. Jejich slova mě vedla k zamyšlení a rezonovala ve mně ještě hodně dlouho. Jelikož myšlenky, které na SMS v Třanovicích zazněly, jsou aktuální nejen pro mladší generaci, chtěl bych alespoň pár z nich stručně nastínit.

Káleb důvěřoval Bohu a neměl strach postavit se proti přesile, ať už se jednalo o Kenaance nebo Izraelce. Nebál se jít proti proudu. Měl bázeň před Bohem a nikoliv před lidmi. Uvědomil jsem si, jak moc se od Káleba odlišuji, protože se mnohokrát bojím reakce lidí, co si o mě pomyslí, jak budu před nimi vypadat, a chybí mi opravdová bázeň před Bohem. V důsledku toho mnohdy radši splynu s davem, než abych bojo-

val na Boží straně a utržil nějaké rány. Ve Zjevení 21, 8 nacházíme výčet těch, kteří najdou svůj úděl v jezeře, kde hoří oheň a síra. Na prvním místě v tomto výčtu nejsou uvedeni vrahové, cizoložníci nebo modláři, ale zbabělci. Často si stěžujeme, že naše sbory upadají, že nás ubývá nebo přešlapujeme na místě. Izraelci se museli od bran zaslíbené země otočit a 40 let putovat pouští kvůli své zbabělosti, neposlušnosti a strachu z lidí. Nebyli pro Boha použitelní a nemohli pak vidět jeho moc. Není důvodem stagnace či úpadku v mém duchovním životě, v mé mládeži, v mém sboru moje zbabělost, strach a z nich plynoucí neposlušnost? Bůh však nechce, abychom byli zbabělí a měli strach z lidí. Naopak máme však být rozhodní a udatní, spoléhat se na Boha, i kdybychom se měli postavit proti přesile nebo jít do rizika. Strachu z lidí nás může zbavit bázeň před Bohem. Musíme si uvědomit, že svůj život nemáme ve svých rukou, že jsme zcela závislí na Bohu. Jedinou jistotu a pevný základ v tomto světě můžeme získat pouze tak, že složíme svůj život

do Božích rukou. Káleb se cele oddal Bohu, byl na něm závislý a zcela na něj spoléhal. Žil v Boží bázni, a proto neměl strach z lidí. Díky tomu byl pro Boha použitelný a viděl jeho moc.

Martin Tomala

SMS v Těšínsko-haviřovském seniorátu

Byl to den jako každý jiný. Když jsem ale ráno otevřel oči a byl vděčný za další krásný den v mém životě, neměl jsem ani nejmenší ponětí, co všechno mě v něm ještě čeká.

Půl deváté ráno. Stáli jsme vedle těšínského kostela Na Nivách. Bylo nás třináct. Pozorně jsem se zadíval na tváře lidí, kteří stáli kolem mě. Tak důvěrně jsem je všechny znal, věděl jsem o nich úplně všechno. Možná proto, že jsem s většinou z nich vyrůstal už od dětství. Byl to náš bludovický dorost. Čekalo nás Setkání dorostů a mládeží seniorátu, setkání lidí, kteří se mají mezi sebou navzájem rádi a chtějí spolu prožít spoustu krásných chvil.

Začali jsme písněmi, ke kterým nás

doprovázela hudební skupina z Niv. Další částí programu bylo slovo Jaroslava Pokorného, který svými překrásnými myšlenkami zcela naplnil naše srdce. Na řadu přišlo představování jednotlivých mládeží, abychom se všichni lépe poznali. Některé mládeže se představily společně zpívanými písněmi, jiné se ukázaly zajímavou scénkou. Dopoledne završily semináře Michala Maliny a Jasia Hrackého. Celým dopolednem nás provázely slečny Sabina Pawlasová a Tereza Koukolová, které nás častokrát velmi dobře svými humornými hláškami a vtípkami pobavily. Po vydatném obědě nás čekalo ještě hodně her a slovo pastora Martina Piętaka.

Celý den mělo završit společné rozloučení v kostele, provázené písněmi. Proto jsme se všichni vydali do kostela. Už když jsem do něho vcházel, poznal jsem, že je něco jinak, že tohle nebude jen tak nějaké obyčejné „zpívání v kostele“. Rozezněly se tóny prvních písní a celým kostelem začaly znít hlasy všech, kdo v něm byli. Nás všechny zaplavil ten nenahraditelný pocit radosti, štěstí a pokoje. Zavřel jsem oči a zcela se nechal tím úžasným pocitem naplnit.

A v tom se to stalo. Přestával jsem vnímat všechno okolo. Přestával jsem si uvědomovat, s kým jsem, kde jsem a kdo jsem. Celé moje nitro zaplavily vzpomínky. Viděl jsem, jak mě rodiče vozí v kočárku, jak si jako malý hraji ve školce, viděl jsem snad všechny dny, které jsem ve svém životě prožil. Bylo to tak nádherné. Nikdy na tu chvíli, na celý ten nádherný den nezapomenu. Pomalu jsem otevřel oči a vzhlédl vzhůru. Věděl jsem, že za všechny ty nádherné vzpomínky i za to všechno, co je přede mnou, jsem vděčný jenom a jenom Pánu Bohu.

Dominik Volný

Co psal Mojžíš o Kristu?

Možná si položíte otázku, co má společného Kristus s Mojžíšem. Mojžíš je hlavním představitelem Starého zákona, staré smlouvy a žil asi 1400-1500 let před Kristem. O Kristu nemohl nic vědět, neznal ho, jak tedy mohl o něm psát?

A přesto Pán Ježíš říká Židům, kteří se považovali za následovníky Mojžíše: „*Kdybyste opravdu věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně.*“ (J 5,46) Kde tedy Mojžíš píše o Kristu? Pojdme se nyní společně podívat, kde všude v pěti knihách Mojžíšových najdeme přímé či nepřímé zmínky o budoucím Mesiáši, Kristu.

Přímé zmínky

„První evangelium“

První zmínka, která ukazuje na budoucího Spasitele, je uvedena hned na prvních stránkách Bible a to po pádu člověka do hříchu. Pan Bůh proklíná hada a sděluje ženě: „*Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu.*“ (Gn 3,15). Je to tzv. **protoevangelium**, první evangelium (první dobrá zpráva). Rozdrcení Ježíšovy paty nebylo smrtelné, protože Pán Ježíš byl vzkříšen, ale rána, kterou Pán Ježíš udeřil satana, byla pro něj smrtící, protože zlomil jeho moc na kříži a svou obětí otevřel dveře ke spasení pro mnohé.

Prorok

Již ve SZ byl Mojžíšem předpověděn příchod Proroka: „*Hospodin, tvůj Bůh, ti povolá z tvého středu, z tvých bratří, proroka jako jsem já. Jeho budete po-*

slouchat... Do jeho úst vložím svá slova a on jim bude mluvit vše, co mu přikáže. Kdo by má slova, která on bude mluvit mým jménem, neposlouchal, toho já sám budu volat k odpovědnosti.“ (Dt 18,15.18.19).

Věřící lidé v Izraeli očekávali tohoto proroka. Jedním z nich byl například Filip, který když se setkal s Pánem Ježíšem, vyhledal svého bratra Natanaela a řekl mu: „Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš v Zákoně i proroci, Ježíše, syna Josefova z Nazareta.“ (J 1,45).

Také lidé, když slyšeli slova Pána Ježíše a viděli zázraky, které konal, řekli: „Opravdu je to ten Prorok, který má přijít na svět!“ (J 6,14)

A apoštol Petr ve svém kázání o letnicích přesně cituje z páté knihy Mojžíšovy a říká: „Mojžíš řekl: ‘Hospodin, náš Bůh, vám povolá proroka z vašich bratrů, jako jsem já; toho budete poslouchat ve všem, co vám řekne.’ A každý, kdo toho proroka neuposlechne, bude vyhlazen z mého lidu.“ (Sk 3,22-23) Potvrdil tak, že Pán Ježíš byl tím dlouho očekávaným prorokem, ve kterém je záchrana a spasení.

Lev z Judy

Když Jákob (Izrael) žehnal svým synům, Juda obdržel požehnání, které bylo v mnohém zvláštní a obsahovalo prvky zřetelně se vztahující k Pánu Ježíši.

„Tobě, Judu, tobě vzdají čest tví bratři... synové tvého otce se ti budou klanět. Mládě lví je Juda... Stočil se a odpočíval jako lev, jak lvíce... Juda nikdy nebude zbaven žezla ani palcátu, jenž u nohou mu leží, dokud nepřijde ten, který z něho vzejde; toho budou poslouchat lidská pokolení.“ (Gn 49,8-10)

Pán Ježíš je tím lvem z Judy, kterého poslouchají lidská pokolení. Ve Zjevení

je takto představován Janovi. „Ale jeden ze starců mi řekl: Neplač. Hle, zvítězil lev z pokolení Judova, potomek Davídův; on otevře tu knihu sedmkrát zapečetěnou.“ (Zj 5,5)

Nepřímé zmínky - stíny a náznaky (předobrazy)

Ve Starém zákoně – zvláště v knihách Mojžíšových – je také mnoho skutečností a událostí, které nepřímo ukazují na Pána Ježíše. Pro starozákonní věřící nebyly tyto věci odhaleny, byly přítomny pouze v náznacích, daly se tušit. Teprve Nový zákon nám odhaluje, že mnohé věci v Starém zákoně nebyly samoučelné, ale měly mnohem hlubší duchovní význam. Když použijeme slov Nového zákona, byly to stíny či náznaky věcí budoucích. Některé texty o tom jasně mluví:

„To všechno je jen stín budoucích věcí, ale skutečnost je Kristus.“ (Ko 2,17)

„Ti však sloužili ve svatyni, která je jen náznakem a stínem svatyně nebeské.“ (Žd 8,5)

Dnešním jazykem bychom mohli říct, že to byly předobrazy Krista a jeho díla.

Velikonoční beránek

Izraelští slavili velikonoce jako vyjití z Egypta. Při této příležitosti každá rodina měla zabít beránka bez vady a jeho krví potřít nadpraží a obě veřeje (Ex 12,21-22). Tato krev obětovaného beránka chránila izraelské před poslední Hospodinovou ránou, kdy pobil všechny prvorozené v Egyptě. Nový zákon nám dosvědčuje, že Pán Ježíš je tím pravým velikonočním beránkem. Např. apoštol Pavel píše Korintským „neboť byl obětován náš velikonoční beránek, Kristus.“ (1 K 5,7). Ve Zjevení je Pán Ježíš opakovaně popisován jako

Beránek, ten obětovaný. Pašijový velikononoční beránek byl tedy předobrazem (stínem, náznakem) skutečného velikononočního beránka, tj. Pána Ježíše Krista, který svou krví zachránil před věčnou smrtí mnohé.

Manna

Izraelští dostali na poušti zvláštní pokrm, který sami pojmenovali mana. (Ex 16,31)

Tento pokrm padal z nebe jako déšť a izraelští jej sbírali. Pán Ježíš tuto skutečnost komentuje: *„Vaši Otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. Toto je chléb, který sestupuje z nebe: kdo z něho jí, nezemře. Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe; kdo jí z toho chleba, živ bude na věky.“* (J 6, 49-51) Mana je tedy předobrazem Pána Ježíše. Tělesný pokrm byl zdrojem obživy izraelských na poušti. Ale šlo pouze o dočasný předobraz něčeho mnohem významnějšího – duchovního pokrmu, chleba, kterým je sám Pán Ježíš. Kdo jí tento pokrm, bude žít na věky.

Voda ze skály

Když byl izraelský lid na poušti v Refidimu, neměl vodu, trpěl obrovskou žízní a reptal proti Mojžíšovi. Vyčítali mu, že je vyvedl z Egypta, aby je umořil žízní. Pán Bůh vyslyšel Mojžíšovu modlitbu a řekl mu, aby si vzal hůl, kterou udeřil do Nilu. A ze skály vyšla voda a lid mohl pít (Ex 17,6). Apoštol Pavel v listu Korintským vysvětluje, že skála, ze které izraelští na poušti pili, byl Kristus: *„... pili totiž z duchovní skály, která je doprovázela, a tou skálou byl Kristus.“* (1 K 10,4) Skála, ze které pil izraelský lid na poušti, je tedy předobrazem Pána Ježíše, ze které pramení voda živá (J 4,10.14).

Had na poušti

Pán Bůh potrestal Izraelce za to, že propadli malomyslnosti a reptali proti Bohu a proti Mojžíšovi. Poslal na ně ohnivě hady, kteří štípali lid, takže mnoho lidí pomřelo. Lid přišel k Mojžíšovi, vyznával svůj hřích a prosil Mojžíše, aby jej zachránil od hadů. Pán Bůh dal v této situaci Mojžíšovi zvláštní pokyn, aby udělal hada z bronzu a připevnil ho na žerd'. Kdokoliv z uštknutých se na něj podíval, zůstal naživu. (Nu 21, 8-9).

O mnoho staletí později Pán Ježíš při rozhovoru s Nikodémem používá tento obraz, aby vysvětlil podstatu záchrany před věčným zahynutím. Říká mu: *„Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.“* (J 3,14) Předpovídá tím své utrpení na kříži, jako způsob záchrany před hříchem, a hovoří zde o víře, jako o prostředku k získání spásy. Mojžíš nejen psal o předobrazu takové záchrany, ale sám ji na Boží pokyn realizoval.

Dalšími prvky, které v Mojžíšových knihách nepřímou ukázkou na Krista, jsou různé události ze života patriarchů. Jednou z nich je **obětování Izáka** Abrahamem, jak o tom čteme v Gn 22. V této události vidíme princip zástupné oběti – berana, kterého opatřil sám Hospodin a který byl obětován na Izákově místě.

Také sen, který měl Jákob na cestě z Beeršeby do Cháranu, kdy se mu zjevil Bůh a viděl **žebřík**, stojící na zemi, jehož vrchol dosahoval k nebesům (Gn 28, 12-13), ukazuje na Krista jako na jediného prostředníka mezi Bohem a člověkem (srovnej 1 Tm 2,5).

Prvky předobrazu Pána Ježíše vidíme také v životě **Josefa egyptského**, který stejně jako Pán Ježíš byl prodán (Gn 37,28), byl nespravedlivě odsouzen a trpěl (Gn 39, 7-23), byl nesmírně vyvýšen (Gn 41,41) a zachránil Boží lid před hladovou smrtí (Gn 50,20).

Na Krista také ukazuje celý **systém obětí** ve svatyni, který byl nesmírně krvavý a dramatický. Ročně si vyžadoval oběti tisíců kusů dobytka a byl spojen s velikým krveproléváním. Starozákonní oběti však byly pouze předobrazem přicházející dokonalé Kristovy oběti, jak nás učí list Židům. Krev býků a kozlů nebyla s to odstranit hříchy (Žd 10,4), tyto oběti nebyly schopny zahladit hříchy (Žd 10,11). Teprve oběť Pána Ježíše Krista přinesla skutečné odpuštění hříchů (Žd 10, 12.18).

Také **kněžský systém** ve Starém zákoně je předobrazem dokonalého velekněze, kterým je sám Pán Ježíš. Sedmá kapitola listu Židům nám však ukazuje, že kněžský úřad Pána Ježíše se v mnohém odlišuje od systému starozákonního kněžství.

Kristus je klíčem k pochopení Písma

Vidíme, že v knihách Mojžíšových je mnoho zmínek – jak přímých, tak nepřímých (náznaků a předobrazů) o budoucím Spasiteli, Kristu.

Pán Ježíš řekl židovským představeným: „*Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život; a Písma svědčí o mně.*“ (J 5,39) Farizeové a židovští představení byli znalci Písma. Zkoumali je, četli, studovali je a mysleli si, že skrze tuto činnost najdou věčný život. Jedno jim však unikalo, svědeckví Písem o Kristu. Ve Starém zákoně neviděli Krista. A Pán Ježíš pokračuje: „*Kdybyste opravdu věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně. Nevěříte-li tomu, co on napsal, jak uvěříte mým slovům?*“ (J 5,46)

Písma Starého zákona dávají smysl pouze tehdy, když v nich vidíme Krista, Mesiáše. V opačném případě může na nás Starý zákon působit temně, nesrozumitelně a dokonce i brutálně (viz Boží příkaz k obětování Izáka, zvířecí oběti ve svatyni aj.). Kristus je tím správným klíčem k pochopení písem Starého zákona. (L 24,27) Jakýkoliv jiný výklad Písma se míjí se svým cílem.

Zkrácená forma semináře, který zazněl na letošním XcamPu.

Štěpán Rucki

Kdo se bojí Knihy svornosti?

Vím, že někteří se dívají na Knihu svornosti s odstupem. Respektují ji jako výklad učení naší církve, ale raději se k ní nepřibližují, protože se domnívají, že je to těžká a suchá teologie. Navíc je odrazuje svým rozsahem. Představují si, že by ji museli přečíst od začátku do konce, jako dlouhý (a nezáživý) román. V horším případě ji tedy zamítnou již kvůli její tloušťce.

V srpnu 2012 jsem začal číst Knihu svornosti potřetí a znovu jsem si uvědomil, jak živé je to čtení a nedlouhé. Za šest týdnů jsem byl hotov. Například Augsburské vyznání není dlouhé, je to prostě vysvětlení 28 bodů. A Obrana AV je vyloženě biblická hodina: série výkladů, které by mohly zaznít na biblické hodině. Ano, některé by se musely rozdělit na více částí, ale jde o výklady základních prvků biblického učení – jistě, sestavené v 16. století a v rámci diskuse, která o nich byla tehdy vedena, ale jsou velmi srozumitelné, i dnes.

Šmalkaldské články jsou dost tvrdé a polemické, vždyť je psal „plnokrevný“ Luther, a ne smířlivý Melancthon, takže taky „žádná nuda“. (V katolické církvi bylo tehdy zvěstování Krista a jeho zásluh velmi zatemněno.) No a pak Katechismy. Jen proběhněte předmluvu k Malému. Je vidět, že Lutherovi šlo „o věc“, o lidi, o jejich spásu, o reálný život. Ne že by na tom autorům ostatních částí Knihy svornosti nezáleželo, ale třeba v případě Katechismů jde o konkrétní práci ve sborech. Když si odmyslíme, že formulace Malého katechismu jsou nám důvěrně známé a aspoň trochu se nad nimi zamyslíme,

shledáme, že jsou formulovány velmi široce a oslovujícím. Luther si nebral servítky co do lenosti a nedovzdělanosti farářů, ale zároveň je překvapivě pokorný co do vlastní osoby. Jen si přečtete jeho Předmluvu k Velkému katechismu. A samotný Velký katechismus je velmi požehnané čtení, znovu to musím potvrdit. Ty praktické postřehy i hluboké sondy do srdce člověka. Je v nich velká dynamika, dynamika, která se má přenášet do duchovního života věřícího. Lutherův výklad je zemité, ale v tom je jeho hodnota, i literární. Jeho peprnost však není pozvánkou k hrubosti.

Na Katechismech je nejvíce vidět **zaměření reformace na ústřední témata**, na skutečnosti, které ve své víře potřebujeme skutečně nejvíc, jako základ, bez něhož se neobejdeme. Proto výklad Desatera, Kreda, Otčenáše a svátostí. Můžeme říct, že tyto základní věci máme v malíčku? Kolik je ve vysvětlení jednotlivých bodů zajímavých a důležitých postřehů! Skutečně se mi líbí ta tendence zaměřit se na střed, že celý výklad neklouže nějak po okraji, neskáče sem tam, že se nevyžívá ve vyhledávání (příliš) specifických témat. Potřebujeme, **aby těžiště naší víry** a našeho myšlení a jednání víry **bylo** skutečně **ve středu**, aby nám neunikaly základní věci. Co z toho, kdybychom byli odborníky na oblast proroctví a přitom by nám jaksi unikal střed a náš zájem by tkvěl více v proroctvích, a ne v základních bodech víry? Tam potřebujeme být skutečně silní. Což neznamená, že se nemáme zajímat o jiná témata.

A pak Formule svornosti. Taky výklad biblických témat, leckdy už delší, takže danou kapitolu nejde dobře "sfouknout" najednou, ale jinak je to mnohokrát

jako na biblické hodině (nebo na BŠP®). Příjemně vás překvapí, kolik prostoru je věnováno důvěrně známému tématu znovuzrození ve druhé kapitole o sbo-
bodné vůli, ale i ve třetí a ve čtvrté. „Teo-
logičtěji“ už působí tezovitě vymezování
se vůči bludům a nesprávným učením.
Je to i poctivě z hlediska církevních
dějin. A naše vyznání je jasné, žádné
mlžení. Člověk má k dispozici dost po-
drobný výklad našeho učení, například
o Večeři Páně. Sem tam se objeví tro-
cha latiny, ale ta je vzápětí přeložena.

Na střední škole se také vyučuje na
určité úrovni, fyzika, chemie, různé zá-
ludnosti, věci nelehké, leckdy složité na
pochopení a nikdo se nad tím nepo-
zastavuje. V praktických věcech kolem
domu nebo při různém zařizování jsme
také jaksepatří zběhlí. A ve vztahu
k Božím pravdám bychom měli být jaksi
leniví, zpozdilí a nedat si práci s pře-
mýšlením? Kdo žije duchovně, nebude
mít problém.

Marek Řičan

P.S. Rezervovaný postoj některých vě-
řících ke Knize svornosti může být také
zapřičiněn posmutnělým vědomím, že
to už není Bible, ale určitý výklad, že to
už není „originál“, že už nečerpají přímo
z „pramene“. Ale křesťané kalvínské
(nebo i evangelikální a letniční) tradice
také prezentují víru v duchu výkladů
svých teologů, ať si to uvědomují nebo
ne. Jenže ti bohoslovci jsou (u nás)
méně známí a/nebo méně vydávaní.
Reformovaná vyznání také nehrají v cír-
kvi (oficiálně) tak velkou roli a z hle-
diska počtu nejsou přesně vymezena.
Přesto je reformovaných doktrinálních
dokumentů a teologických pojednání
velice mnoho a reformované myšlení je
dost výrazné i vlivné.

Radostný a naplněný život

Vzpomínky u příležitosti nedožitých

90. narozenin Karla Walacha

*„Proto rád přijímám slabost, urážky,
útrapy, pronásledování a úzkosti pro
Krista. Vždyť právě když jsem sláb,
jsem silný.“ (2 K 12,10)*

Narodil se 22. ledna 1934 v Tyře. Do
roku 1967 pracoval v Tříneckých žele-
zárnách, kdy vážně onemocněl. Po ope-
raci páteře v roce 1968 částečně
ochrnul na dolních končetinách a stal
se invalidním důchodcem. S manželkou
Amálií měli dva syny. Celý život měl
vleklé, často vážné zdravotní potíže.
V dubnu 1990 bylo u něj zjištěno zá-
važné onemocnění, kterému dne 18. 9.
1990 podlehl.

Byl Bohem obdarován zručností a rů-
znými dovednostmi. Opravoval rádia, te-
levize i auta. Měl moc rád práci se
dřevem, a to nejen řezbářskou, ale i na
soustruhu. Sám se učil hrát na housle,
klarinet i klavír a moc rád zpíval, malo-
val, fotografoval, natáčel filmy, přede-
vším krátké dokumenty z misijní práce.
Zhotovoval projekty rodinných domků
a jejich rekonstrukce. Lidé se často
k němu obraceli o pomoc, protože vě-
děli, že je neodmítne.

Byl velmi houževnatý a vytrvalý ve
svých záměrech. Na psacím stroji přes
průklepový papír přepsal mnohé knížky
pro užitek ostatním. Ve své amatérské
domácí, ilegální tiskárně rozmnožil ne-
skutečné množství not a různých stu-
dijních samizdatových materiálů.

Byl také neobyčejně obdarován v ob-
lasti navazování kontaktů s lidmi. Udr-
žoval styky s křesťany z různých
denominací nejen po celém tehdejší

Československu, Polsku a NDR, ale také za „železnou oponou“. Také dle svých možností se podílel na životě své rodné obce. Nejvíce svého času ovšem věnoval Křesťanskému společenství a SCEAV, a to nejen ve svém sboru, ale také v ústředí církve, a to i přes mnohé těžkosti a rozpory, které s sebou tehdejší doba nesla.

I na středisku pod Lípou – tehdejším „Łyścu“ při rekonstrukcích zanechal část svého zdraví. Začal zde organizovat týdenní pobyty seniorů i pobyty rodin. Jeho žena „Malka“ mu byla vždy a ve všem neúnnavnou oporou.

Nebyl to dlouhý ani snadný život, byl ale radostný a naplněný službou Bohu i ostatním lidem.

vzpomíná
Jan Walach, syn

Muzicy i špiewacy złączcie się!

Rozmowa z bratem Ewaldem Danelem

W niedzielę 10 listopada 2013 odbył się w Kościele Ewangelickim w Trzyńcu Festiwal dla Biblii. W programie wystąpiły połączone chóry mieszane wraz z orkiestrą smyczkową pod batutą brata dyrygenta Ewalda Danela.

Czy mógłby brat powiedzieć coś o sobie?

Urodziłem się w Górnej Sucheju i wyrostłem w wierzącej rodzinie ze swoim starszym bratem i młodszą siostrą. Mój tatuś był amatorskim muzykiem, a moja mamusia bardzo lubiła muzykę. Jednak tatuś zmarł, kiedy miałem pięć lat. Przed śmiercią prosił naszą mamusię, by umożliwiła nam granie w szkole

muzycznej. W 7 latach rozpocząłem grę na skrzypcach w szkole muzycznej i nauczyciel dostrzegł mój talent i polecił mi konserwatorium. Później kontynuowałem studia w Bratysławie. Tam ożeniłem się, założyłem rodzinę i zostałem kierownikiem artystycznym Słowackiej Orkiestry Kameralnej Bohdana Warchala. Wyjątkowe dla mnie są kontakty z Japonią, gdzie uczyłem gry na skrzypcach i jestem gościnnie dyrygentem orkiestry w Hiroszynie.

Brat gra przepięknie na skrzypcach i dyryguje chórom i orkiestrom, od kiedy zaczął brat rozwijać te zdolności i umiejętności?

W 9 latach założyłem kwartet dziecięcy, składający się z czterech skrzypiec, w dwa lata później graliśmy w kwartecie smyczkowym. Mając 14 lat dyrygowałem chór młodzieżowy, następnie chór mieszany wraz z orkiestrą, w której grali wierzący z różnych zborów i kościołów. Ta służba Panu była dla mnie szkołą życia, ponieważ praca z różnymi ludźmi, z ich poglądami, szukanie wspólnych rozwiązań nie była zawsze prosta. W tym okresie opracowałem już sporo pieśni i utworów muzycznych.

Czy ma brat jakąś ulubioną pieśń, może jakiegoś ulubionego kompozytora?

Jest bardzo dużo pieśni, które w różnych chwilach życia mają co do powiedzenia, jednak moje dwie ulubione to – Do ciebie, Boże mój i Cicha noc. Jeżeli miałbym wymienić mojego ulubionego kompozytora, to byłby nim Antonín Dvořák. Jego opus 99 to Pieśni biblijne, na Festiwalu zabrzmiały dwie z nich – Hospodin je můj pastýř, Zpívejte Hospodinu píseň novou. Jubileuszowy opus 100 pisał A. Dvořák w Stanach Zjednoczonych Ameryki. Wszyscy myśleli, że to

będzie jakaś Amerykańska kantata. Jakie było ich zdziwienie, kiedy napisał utwór dla swoich dzieci - utwór na skrzypce i fortepian. Natomiast opus 101 to Humoreski. Dokonałem ciekawego odkrycia w jego twórczości – tworzył na biblijnym fundamencie, z myślą o swoich najbliższych i zawsze z humorem i uśmiechem. Antonín Dvořák to geniusz, a jednak pokorny człowiek. Každý svůj utwór podpisywał – Dzięki Bogu.

Na tegorocznym Festiwalu dla Biblii zabrzmiało kilka znanych pieśni, dwie były nietypowe dla chórów.

Znalazłem starą pieśń z około 1420 roku, husycki Ojczy nasz, który zaśpiewano unisono, druga pieśń Jana Amosa Komeńskiego, Zmiłuj się, wzywająca do pokuty, jednohlasnie z orkiestrą.

Rok 2013 został nazwany Rokiem Biblii. Czym jest dla brata Biblia?

Odpowiem na to pytanie słowami pieśni, którą zaśpiewał połączony chór - Kniho všech knih, ó, Bible přesvatá (Králičká) ... radostnou zvěst jsi nesla národům ... denně chci čerpat z tebe posilu... Lubię Przypowieści Salomona – są w nich zawarte mądre rady, które przyjmują często i niewierzący ludzie.

W dzisiejszych czasach śpiew chóralny nie jest już tak populamy jak kiedyś. Co o tym brat sądzi?

Obserwuję, że w wielkich miastach po rewolucji zanikły niektóre chóry. Na Śląsku Cieszyńskim ludzie wierzący śpiewają, chociaż chóry nie są już tak liczebne jak kiedyś. I właśnie połączone chóry i wspólne śpiewanie przy akompaniamencie orkiestry czy bez niej, unisono czy w pięknej harmonii, może być zachęceniem, szczególnie dla małych chórów. Przed niedawnym powiedzia-

łem – Muzycy i śpiewacy z różnych zborów i kościołów złączcie się. Niechaj pieśń i muzyka nas łączy i uwielbia naszego Pana.

Rozmawiała Urszula Szymeczek

Aktuality ze světa

Austrálie. V červenci se konal v Sydney mezinárodní sjezd letničních teologů; účastnili se ho zejména bohoslovci z asijských zemí. Sjezd je jednou z přípravných akcí pro světový letniční kongres Empowered21, který by se měl uskutečnit roku 2015 v Jeruzalémě.

Švédsko. Do funkce arcibiskupa Uppsaly a primase Švédska byla poprvé v historii zvolena žena. Primaskou se stane lundská biskupka osmapadesátiletá Antje Jackelén. Do úřadu má být slavnostně uvedena v červnu 2014. Nová biskupka nedává žádnou naději na zlepšení kritické situace ve Švédské luterské církvi. Během předvolebních interview například řekla, že Ježíšovo panenské početí je metaforou, nebo v jiném případě nedovedla jednoznačně odpovědět na otázku, zda Ježíš podává plnější obraz Boha než Mohamed. Na protest proti postojům nové primasky vystoupila ze Švédské církve význačná teoložka prof. Eva Hamberg s tím, že se připojí k některé z evangelikálních denominací.

Vatikán. Papež František 13. října 2013 zasvětil svět Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. V den zasvěcení doputovala do Říma socha Panny Marie z Fatimy. Podobné zasvěcení se stejnou soškou provedl již roku 1984 Jan Pavel II.

Německo. Velké emoce provázely volbu předsedy synodu Evangelické církve Německa (EKD). O post se ucházela emeritní soudkyně Brigitte Boehme z Brém a bývalý bavorský ministerský předseda a politik CSU Günther Beckstein, který se zabývá vztahem reformace a politiky a mohl by svou erudicí přispět ke zkvalitnění závěru Lutherovy dekády. Nakonec však byla do čela synodu zvolena Irmgard Schwaetzerová, bývalá ministryně stavebnictví a politička FDP. Dvakrát rozvedená Schwaetzerová letos v září zabránila účastníkům Pochodu pro život vykonat bohoslužbu v berlínském dómu; bohoslužba se nakonec konala na prostranství před dómem.

Polsko. V listopadu se ve Varšavě uskutečnila konference „Biblia brzeska w 450-lecie wydania przekładu. Historia, język, kultura, teologia.“. Brestská bible (*Biblia brzeska*) byla prvním překladem bible do polštiny uskutečněným z originálních jazyků; vytištěna byla roku 1563 v nákladu asi 500 exemplářů v Brestu Litevském. Vydání sponzoroval Mikuláš Radziwiłł, vojvoda vilenský, velký maršálek a velký kancléř litevský.

Korea. – Svět. Na přelomu října a listopadu 2013 zasedalo v jihokorejském Busanu 10. valné shromáždění Světové rady církví, která zastřešuje 345 evangelických, pravoslavných a anglikánských církví ve 110 zemích. Proti shromáždění protestovalo na pět tisíc evangelikálně-konzervativních křesťanů; vytýkali SRC levičácké politikaření a náboženský synkretismus.

Vatikán. V listopadu zveřejnil papež František apoštolskou exhortaci *Radost evangelia* (*Evangelii gaudium*). Věnuje se v ní sedmi tématům: reformě církve, pokušení pastoračních pracovníků, církvi vnímané jako Boží lid, který evan-

gelizuje, kázání a jeho přípravě, společenskému začlenění chudých, pokoji a sociálnímu dialogu a duchovní motivaci misionářského nasazení. V exhortaci mimo jiné k evangelizačnímu nasazení uvedl: „*Preferuji církev havarovanou, raněnou a špinavou, protože vyšla do ulic, spíše než církev, která ochořela uzavřeností a pohodlností a drží se vlastních jistot.*“ Připomenul, že kněží jsou služebníky laiků v církvi, kteří v ní tvoří většinu. Na druhou stranu kritizoval katolické laiky, že se bojí přijmout podíl na realizaci apoštolského díla a také odpovědnost na úkor svého volného času. Vyjádřil se též k otázce potratů a napsal, že odmítavé stanovisko katolické církve k nim nebude předmětem žádných reforem nebo „modernizací“.

Rusko. V Petrohradu se v listopadu uskutečnil již sedmý ekumenický festival křesťanských filmů.

Kypr. V severní části Kypru, který je už několik desetiletí okupován tureckou armádou, postupuje islamizace země, štedře financovaná ze saudsko-arabských zdrojů.

Francie. Konzervativní starostové měst bojují o to, aby s odkazem na výhradu svědomí mohli odepřít asistenci při sňatku homosexuálů. U francouzských soudů prozatím prohráli, chystají se obrátit na Evropský soud pro lidská práva. Francouzská veřejnost je většinou podporuje.

Sýrie. Občanská válka v Sýrii je z jedné strany důvodem zvýšeného pronásledování tamějších křesťanů, na druhou přesuny uprchlíků umožňují mnohým křesťanům dospět s evangeliem k nejrůznějším lidem, s nimiž by jinak kontakt neměli. Některé zprávy hovoří dokonce o stovkách muslimů, kteří přijímají křesťanství.

Velká Británie. Dolní sněmovna se zabývala pronásledováním křesťanů ve světě. V parlamentní rozpravě bylo poukázáno na to, že statisticky co 11 minut někdo na světě zemře pro svou víru v Krista. Zvláště byli zmíněni například iráčtí křesťané, kteří prchají ze země, takže dnes už jich žije více v Chicagu než celém Iráku.

Chorvatsko. V referendu, které se konalo 1. prosincovou nedělí, se 66% Chorvatů vyslovilo proti zavádění manželství osob stejného pohlaví. Levicový premiér Milanović však oznámil, že výsledek referenda bude ignorovat.

Vatikán. Papež František oznámil, že bude příští rok v dubnu svatořečit dva své předchůdce Jana XXIII. a Jana Pavla II.

Daniel Spratek

Literární hlídka

V září vyšla nákladem Institutu Williama Wilberforce kniha senátora Michálka **Zničte to, nebo to zničí vás** s podtitulem *Modrá, nikoli zelená banka?* Autor v ní líčí svůj příběh od chvíle, kdy zjistil korupční praktiky na Státním fondu životního prostředí, až po své zvolení do Senátu.

Nakladatelství Kalich vydalo knihu Dietricha Bonhoeffera **Následování**, v němž se německý teolog a mučedník nacistického režimu zamýšlí nad tím, co znamená žít vážně Ježíšova slova o následování.

Nakladatelství Návrat domů vydalo další z knih známého křesťanského spisovatele a psychologa Larryho Craba. Jmenuje se **Rozbité sny** a věnuje se problematice utrpení.

Je psáno

Recenze knihy pastora Michala Kluse

Na adventním setkání pracovníků, které se uskutečnilo dne 2. prosince 2013 ve Smilovicích, byla představena nová publikace, vydaná nákladem Křesťanského společenství, o. s. Jedná se o knihu pastora Michala Kluse „*Je psáno*“ s podtitulem „*Čím bylo Písmo pro Ježíše a čím může být pro nás*“.

Vydaná kniha vychází z autorovy odborné práce *pro ministerio*, avšak je přizpůsobena čtenáři, který nemusí mít teologické vzdělání, ba ani nemusí mít detailní povědomí o křesťanství a obsahu Bible. Necelých šedesát stran textu je tak přístupným a čtivým uvedením do tématu naznačeného v podtitulu knihy.

Michal Klus uvádí čtenáře do historických reálií Ježíšovy doby, zejména pak popisuje, jak vypadal a jak byl užíván tehdejší židovský kánon Písma svatého. Poukazuje na to, jak Ježíš ostře vede dělicí čáru mezi Písmem a lidskou tradicí. Pozoruhodné je studovat, jak Ježíš používá Písmo při svém vyučování, při obraně vůči svým odpůrcům, ale i pro svou vlastní duchovní potřebu. Z novozákonní zprávy jednoznačně plyne, že Ježíš považoval knihy Starého zákona za Boží slovo – a to za Boží slovo neomylné, bezchybné, autoritativní, historicky přesné, prorocké a životodárné.

Knihy Michala Kluse má jak rozměr apologetický, tak i duchovně vzdělávací. Její apologetický rozměr spočívá v tom, že díky studiu Ježíšova vztahu k Písmu můžeme usvědčit ty, kdo

zastávají o Bibli a její inspiraci liberální postoje, ze zrady učení Mistra, k němuž se formálně hlásí. Duchovně vzdělávací rozměr pak spočívá v povzbuzení ke studiu Písma a jeho uvádění do praxe našich životů. Jestliže psané Boží slovo hrálo tak důležitou roli ve všech oblastech života Pána Ježíše, který byl sám Slovem Božím, oč více je žádoucí, aby formovalo duchovní život nás, kteří jsme pouhým stvořením?

Daniel Spratek

Aktuality z KS

Festival pro Bibli. V neděli 10. 11. 2013 se v třineckém evang. kostele uskutečnil Festival pro Bibli. V programu vystoupily spojené pěvecké sbory a smyčcové orchestry pod taktovkou Ewalda Danela; biblickými proslovky posloužili farář S. Kaczmarczyk a emeritní biskup S. Piętak.

EC M.I.S.E. Valná hromada EC M.I.S.E. se uskutečnila v Českém Těšíně dne 23. 11. 2013. V programu byla prezentace jednotlivých misijních aktivit a vyučování Michala Kluse. Do představenstva byla na místo odstoupivšího Daniela Tomaly zvolena Jana Sližová.

Adventní setkání. Adventní setkání pracovníků se uskutečnilo v pondělí 2. 12. 2013 na Karmelu. Na setkání byla představena kniha Michala Kluse *Je psáno*; autor také posloužil biblickým vyučováním. Letos se poprvé adventního setkání zúčastnila početná delegace Polska, reprezentující bratry evangelisty sloužící na biblických hodinách v Těšínské diecézi; shromážděně pozdravili bratři Oczkowski a Szklorz.

Karmel. V současnosti vzniká komise, která by měla stanovit investiční priority na středisku Karmel (v úvahu přichází např. výstavba výťahu). S ohledem na snižující se dotace od církve, které by měly r. 2017 zcela skončit, pokryjí do budoucna výnosy z provozu Karmelu pouze platy pracovníků. Investice do budovy a přílehlého areálu bude nutno financovat z jiných zdrojů (zejména darů).

Štěpánské setkání. Štěpánské setkání se uskuteční 26. 12. 2013 v 16.00 hod. v evang. kostele v Bystřici; tématem setkání je: „Žít i umírat pro Ježíše Krista – největší blaho“.

Šance podaná ruka. Činnost projektu Šance podaná ruka by měla být organizačně zcela převedena pod Křesťanské společnosti, o. s., a vytvořit jeho pobočný spolek. (O projektu se více dozvíte na www.sancepodanaruka.cz.)

Kalendář akcí. Na internetových stránkách KS je k dispozici kalendář akcí ve formátu kalendáře společnosti Google. Data z tohoto kalendáře si mohou všichni uživatelé googlovského kalendáře nasdílet do svých kalendářů.

Revize stanov. S ohledem na vstup nového občanského zákoníku v účinnost ke dni 1. 1. 2014 bude nutno revidovat úřední název i stanovy Křesťanského společnosti, o. s.

Zná Bůh budoucnost?

Při zamyšlení nad končícím se rokem a před vstupem do nového nás určitě napadají různé myšlenky a otázky včetně těch, co nás v příštím roce čeká, čím budeme muset procházet, zda budeme mít práci, zda budeme zdraví, jak to bude s našimi nejbližšími atd. Pro

křesťana je největším potěšením, že i když my nevíme, Bůh ví vše – i to, co nás čeká v budoucím roce. Současně je pro nás největším ujištěním skutečnost, že pokud Bůh dovolí, abychom procházeli zkouškami, dá nám také sílu a východisko, abychom v těchto zkouškách obstáli (1 K 10,13).

Už od dětství jsem byl vyučován o Bohu, který ví všechno, který zná budoucnost nejen obecně, ale také v nejmenších detailech. Slyšel jsem a četl často povzbuzující slova vycházející ze Žalmu 139, že Bůh zná dopředu i ty nejdrobnější detaily mého života: „*Sleduješ mou stezku i místo, kde ležím, všechny moje cesty jsou ti známy. Ještě nemám slovo na jazyku, a ty, Hospodine, víš už všechno. Sevřel jsi mě zezadu i zpředu, svou dlaň jsi položil na mě...Tvé oči mě viděly v zárodku, všechno bylo zapsáno v tvé knize: dny tak, jak se vytvářely, dřív než jediný z nich nastal.*“ (v. 3-5, 16). Ano věřím v Boha, který existuje mimo čas, je nezávislý na čase a prostoru, je nezávislý na stvoření. Vidí celou minulost, přítomnost i budoucnost jako jediné kontinuum. Nic se mu nevymyká z rukou, dokonce ani vlas z mé hlavy se neztratí bez jeho vědomí a vůle (Lk 22,18).

Ve stejného Boha věřili i naši předkové ve víře. Autoři Formule svornosti, luterští teologové, napsali v roce 1577 tato slova: „*Bůh vše zahlédá a o všem ví ještě dříve, než to nastane... Bůh vidí a zná dopředu opravdu vše, co se již děje i teprve nastane, ať to má povahu dobrou nebo zlou – protože před Bohem jsou všechny tyto věci, minulé i budoucí, odkryté a přítomné.*“⁽¹⁾

Před určitým časem jsem na webu našel článek s provokativním názvem „Boží prozřetelnost aneb ví Bůh všechno?“ Jeho obsah mě doslova šo-

koval a to tím více, že jeho autorem je známá křesťanská osobnost – Dan Drápal²⁾. Autor zde začíná citací ze svého jiného článku věnovaného překážkám v modlitbě, která vyvolala celkem bouřlivou odezvu a píše: „Podíváte-li se na to místo z Ezechiele v jeho souvislostech a bez doktrinárních předsudků, vyplyne vám z toho jasně, že Bůh neví všechno předem. Pojetí Boha, který ví všechno předem, který není Udatný Válečník, ale pouze Skvělý Režisér, je pro Boží lid velice demobilizující.“ Drápal ve výše citovaném článku své postoje dále vysvětluje a rozvádí: „Jsou věci, které Bůh s jistotou ví. Ví například s naprostou jistotou, že nakonec bude mít nevěstu pro svého Syna. Ví s naprostou jistotou, že satan skončí v ohnivém jezeře. Ví s naprostou jistotou mnoho věcí, a některé z nich nám dokonce oznámil ve svém slovu. Přesto jsem přesvědčen, že mnoho věcí neví. Proč je neví? Protože stvořil svět, do něž postavil duchovní bytosti, jimž dal svobodu rozhodování... Jsem přesvědčen, že Bůh neví předem, jak se ten který svobodný činitel rozhodne.“ Jako důvod, proč tyto názory zastává, uvádí Drápal náš modlitební život. Kdyby Bůh všechno věděl a předem naplánoval, nemělo by podle něj smysl se modlit.

Drápal dále píše, že Bůh enormně riskuje. „Neriskoval příliš, když stvořil svět, v němž se pohybují bytosti, o nichž On neví, jak se rozhodnou? Nutno přiznat, že riskoval opravdu hodně. Riskoval i holocaust. Riskoval vraždění betlémských nemluvňátek [k tomuto srovnej jasně proroctví a předpověď v Jr 31,15 – pozn. S.R.]. Riskoval nukleární válku. Pokud tolik riskoval, pak Mu to asi za ten risk stálo...“ Drápal dále tvrdí, že Bůh stále pracuje se všemi možnostmi a se všemi variantami možného vývoje.

V myšlenkách Dana Drápala nelze přehlédnout některá slova, která zřejmě přebral od jiných autorů uvažujících podobně jako on. Jedním z nich John Eldredge, autor bestselleru Pozor! Srdce muže. Eldredge tvrdí, že Bůh není „jako šachista, který hraje sám se sebou a táhne nejen svými vlastními figurkami, ale i těmi našimi.“ Bůh dle Eldredge „podstupuje obrovská rizika“ (s. 33-34). Také u něj se objevuje obraz Boha jako udatného a sveřepého válečníka.

Zdá se, že žijeme v době, kdy je moderní zpochybňovat Boží přívlastky, jako Boží vševědoucnost a Boží suverenitu. Smutné je, že tato slova zaznívají od lidí, kteří chtějí být křesťanskými vůdci a píšou knihy, které čtou mnozí.

Pokud Bůh pracuje pouze s různými možnostmi a různými pravděpodobnostmi – co je to za Boha? Ptám se, jak můžeme takovému Bohu věřit, jak si můžeme být jisti, že svá zaslíbení opravdu dodrží? Co když do toho vstoupí nějaká bytost se svobodnou vůlí a překazí mu, aby v našich životech dodržel své slovo? Jak si můžeme pak být vůbec jisti svým spasením? Může se křesťanova víra opírat o takového Boha, který neví vše dopředu? Co tedy nakonec Bůh skutečně ví o nás?

Na konci starého roku a před vstupem do nového pokorně vyznávám, že nevím, jak to Bůh zařídil, že ve světě, který On pevně řídí a kontroluje, funguje něco, co my vnímáme jako svoboda vůle či lépe svoboda vlastního rozhodnutí. Nevím a nerozumím tomu, jak se dohromady slučují z jedné strany naprostá Boží svrchovanost a z druhé strany naše rozhodování a s tím spojená i morální odpovědnost za naše činy. Logicky to nějak do sebe nezapadá.

Avšak i přesto, že tomu nerozumím a jsem si vědom paradoxního vztahu mezi Boží svrchovaností a lidským rozhodováním, věřím tomu, stejně jako za dob reformace, že Bůh zná celou budoucnost ve všech detailech, zná každý den příštího roku. A takovému Bohu chci důvěřovat, k němu se denně modlit a na jeho prozřetelné vedení spoléhat i v tom příštím roce 2014.

Štěpán Rucki

- 1) Kniha svornosti, Kalich 2006, str. 637
- 2) Článek je stále dostupný na <http://www.granosalis.cz/modules.php?name=News&file=article&sid=2468690>

Časopis „Idea“ je určen pro vnitřní potřebu
Křesťanského Společenství-Společnosti Chrzešcijańskej při SCEAV.

Redakce časopisu: Vedoucí redaktor: Štěpán Rucki.

Redakční rada: Milan Pecka, Jan Ruckí, Urszula Szymeczek,
Daniel Spratek, Zbyšek Kaleta, Lukáš Borski.

Kontaktní adresa: Idea c/o MUDr. Štěpán Ruckí, CSc.,
Oldřichovice 544, 739 61 Třinec 1, tel.: 558 348 011,

email: stepan.rucki@seznam.cz.

viz také webová stránka: <http://www.ks-sch.cz/idea>